

Čís. 4048.

Připuštění koho za soukromého účastníka bez zákonných předpokladů § 47 tr. ř. není zmatkem ani čís. 3 ani čís. 4 § 281 tr. ř.

Zavinění (§ 335 tr. zák.) nejel-li řidič automobilu za mlhavého počasí, máje stížený rozhled při křížování s protijedoucím autem, s náležitou opatrností, nevěnoval-li dostatečnou pozornost jízdni dráze a přehlédli-li zjevy, nutící ho k zastavení nebo zmírnění jízdy (nepostřehl výstražná znamení a přejel na silnici ležícího zraněného).

(Rozh. ze dne 23. ledna 1931, Zm I 46/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 2. prosince 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Neúplnost řízení, činící rozsudek zmatečným podle čís. 4 § 281 tr. ř., shledává zmatečnou stížnost v tom, že nalézací soud přes odpor obhájce obžalovaného připustil Františka O-u za soukromého účastníka k trestnímu řízení proti stěžovateli. Lze ponechati stranou, zda bylo usnesení, jímž nalézací soud připustil Františka O-u za soukromého účastníka, v zákoně odůvodněno, zda byly zákoně předpoklady § 47 tr. ř. opravdu splněny čili nic; jisto je, že případné porušení tohoto zákonného ustanovení není zmatečné ani podle čís. 3 § 281 tr. ř., ano dotyčné ustanovení není pod sankcí zmatečnosti; k odůvodnění zmatečnosti podle čís. 4 § 281 tr. ř. nestačí pouhé porušení zákona, jak má za to zmatečná stížnost, nýbrž záleží na tom, zda jde o předpis, zabezpečující obhajobu obžalovaného. Tomu v souzeném případě však tak nebylo; usnesení o připuštění soukromého účastníka O-y nezkrátilo ani nestížilo obhajobu obžalovaného, a zřejmě nemohlo působiti na konečné rozhodnutí o vině způsobem pro obžalovaného nepříznivým, uváží-li se, že se toto opatření o sobě nedotýká výroku o vině ani přímo ani nepřímo, a že O. směl býti slyšen jako svědek, ano bylo trestní řízení proti němu právoplatně zastaveno, bez ohledu na to, zda byl připuštěn za soukromého účastníka čili nic.

Po věcné stránce (čísl. 9 a) § 281 tr. ř.) dovozuje zmatečnou stížnost, že první soud posoudil nesprávně otázku objektivního i subjektivního zavinění. Nelze s ní souhlasiti, pokud dovozuje, že obžalovaný učinil vše, co za dané situace bylo lze, by předešel srážce. Nestačí k jeho vyvinění, že jel dovolenou rychlostí 20—25 km, což rozsudek připouští, ani, že zmírnil jízdu na 15—18 km a ztlumil světlo, když viděl před sebou na vzdálenost asi 150 kroků auto O-ovo, což soud rovněž zjišťuje, an mu rozsudek dává za vinu, že způsobil smrtelný úraz Dr. B-e a těžké poranění Františka Š-a ne rychlou (o sobě), ale neopatrnou jízdou. Ne-

opatrnost, zakládající trestné zavinění ve smyslu § 335 tr. zák. shledává první soud právem v tom, že obžalovaný, jedá za mlhavého počasí, za tmy, se ztlumenými světly, a má stížený rozhled při křižování s osobním autem O-ovým proti němu jedoucím, tedy za situace, kdy mohl počítati s případnou překážkou — nejel s náležitou opatrností, nevěnoval dostatečnou pozornost jízdě dráze, přehlédl zjevy, nutící ho k zastavení jízdy, neb aspoň k tak vydatnému zmírnění, by mohl ihned zastavit, nanejvýš, že nepostřehl výstražná znamení cyklisty Š-a, ačkoliv je při náležité pozornosti musel postřehnouti, any je spatřily, jak soud zjišťuje, osoby s ním v autu jedoucí, M., R. i P. První dva totiž viděli, že se cyklista Š. nápadně pohyboval sem tam v jízdě dráze nákladního auta, P. viděl výstražná znamení Š-ova, slyšel i jeho varovný výkřik »Pozor!«. Pokud zmateční stížnost sama připouští, že obžalovaný spatřil světlo cyklisty, sledoval je, avšak ke své omluvě uplatňuje, že nepokládal cyklistu za překážku jízdy, an prý jel středem silnice a oba měli dosti místa, by projeli, přehlíží, že soud zjišťuje, že cyklista nejel, nýbrž šel, veda kolo opatřené rozžatou acetylenovou svítilnou, přímo proti autu obžalovaného, dává rukou znamení k zastavení, že šel v prostředku silnice, kde nemá právo chodit, by právě tím řidiče upozornil, by mu to bylo nápadné a by ho tak přiměl k zastavení. Obžalovaného nemůže tedy omluviti uplatňovaná okolnost, která není vzata z obsahu rozsudku, jenž naopak zjišťuje ze seznání svědků M-a, R-a i obžalovaného samého, že se cyklista choval nápadně, že se pohyboval v jejich jízdě dráze sem tam, což již o sobě obžalovaného zavazovalo ke zvýšené opatrnosti a ukládalo mu podle posudku znalce za povinnost, by osvětlil aspoň na okamžik plnými reflektory cestu před sebou, zmírnil rychlost a zajistil se, by byl pánem rychlosti. To obžalovaný neučinil, pokračoval v jízdě stejnou rychlostí, i když spatřil světlo cyklisty nápadně si počínajícího, i když — ovšem již na vzdálenost pouhých 2 m, jak tvrdí — spatřil na zemi ležící tělo Dr. B-e. I když rozsudek podle znalce posudku připouští, že obžalovaný pro hluk motoru mohl přeslechnouti varovný výkřik Š-ův, dospěl přece soud z výsledku průvodního řízení k přesvědčení, že obžalovaný mohl aspoň včas postřehnouti znamení, davaná mu Š-em na vzdálenost asi 30 kroků, tedy nejen světlo jeho svítilny, — kdyby ovšem byl pozorný, jak vyžadovala situace, a že by byl mohl včas učiniti i opatření k zamezení srážky. Poněvadž právě byl nepozorný, dopustil se trestné nedbalosti. Ve směru subjektivním nejde o to, zda obžalovaný mohl předvídati, že na tmavé, prázdné silnici může ležeti těžce raněný člověk, nýbrž o to, že si za mimořádné situace, kdy znamení a světlo cyklistovo by ho byly nutně upozornily na překážku v jízdě, kdyby byl dbalý, a kdy již (bez ohledu na ležící tělo Dr. B-e) stížený rozhled, mlhavo a tma, křižování s osobním autem obžalovaného zavazovaly ke zvýšené opatrnosti, mohl uvědomiti, že zanedbáním této povinné opatrnosti, vyplývající z nebezpečné situace, může přivoditi nebo zvýšiti nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí. Že tomu tak bylo u obžalovaného, rozsudek zjišťuje.